

Центр  
економічних  
досліджень та розвитку



МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**НОВА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА  
НА СВІТОВОМУ, ДЕРЖАВНОМУ  
ТА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНЯХ**



21-22 листопада 2014 року

Одеса

Громадська організація  
«Центр економічних досліджень та розвитку»

Збірник тез наукових робіт учасників  
Міжнародної науково-практичної конференції

**НОВА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА  
НА СВІТОВОМУ, ДЕРЖАВНОМУ  
ТА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНЯХ**

**ЧАСТИНА II**

Одеса  
2014

**Матеріали друкуються в авторській редакції.**

Редакція не завжди поділяє думку та погляди автора. Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, географічних назв, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права», при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилання на авторів і видання є обов'язковим.

**Нова економічна політика на світовому, державному та регіональному рівнях:** збірник тез наукових робіт учасників Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 21-22 листопада 2014 р.) / ГО «Центр економічних досліджень та розвитку». – У 3-х частинах. – О. : ЦЕДР, 2014. – Ч. 2. – 144 с.

**Новая экономическая политика на мировом, государственном и региональном уровнях:** сборник тезисов научных работ участников Международной научно-практической конференции (г. Одесса, 21-22 ноября 2014 г.) / ОО «Центр экономических исследований и развития». В 3-х частях. – О. : ЦЭИР, 2014. – Ч. 2. – 144 с.

**ЗМІСТ**

**СЕКЦІЯ 4. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ**

<b>Єрмейчук М. А.</b> ІНЖИНІРИНГ ТА РЕІНЖИНІРИНГ ЯК ЧИННИК ПРИСКОРЕНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА .....	6
<b>Коломієць Т. В.</b> СУТНІСТЬ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ .....	9
<b>Короленко О. Б., Петрук М. В.</b> ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ВЕЛИЧИНИ ПОКАЗНИКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА З ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИМИ ПОКАЗНИКАМИ ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ .....	12
<b>Кудяров В. І.</b> СУТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЕЛЕМЕНТА ЙОГО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ.....	15
<b>Куліш М. О.</b> УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ НА ОСНОВІ СИСТЕМИ ПРИНЦИПІВ І МЕТОДІВ РЕАЛІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ .....	18
<b>Купинская М. В., Кашура В. С.</b> КОНЦЕПЦИЯ ПРОДУКТА КАК СОСТАВЛЯЮЩАЯ БЫТОВОЙ СТРАТЕГИИ ПРЕДПРИЯТИЙ.....	21
<b>Лемішовський В. І.</b> КОНТРОЛІНГ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ: ФОРМАТ І СКЛАДОВІ ЕЛЕМЕНТИ.....	24
<b>Мамаліга О. В.</b> ДОЦІЛЬНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ЛОГІСТИКИ В ПРОЦЕС ОРГАНІЗАЦІЇ ВАНТАЖОПЕРЕВЕЗЕНЬ НА ПРОМИСЛОВОМУ ПІДПРИЄМСТВІ .....	26
<b>Мідляр А. К., Марчук Д. В.</b> УПРАВЛІННЯ ЕКСПОРТНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА .....	28
<b>Носенко О. В., Шпіль О. І.</b> РОЛЬ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ КРИЗИ .....	32
<b>Папій Ю. С., Павленко П. Б.</b> ЛОГІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОЦІНКИ ЛОГІСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	34
<b>Пашковська А. І.</b> ОПТИМІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА .....	36
<b>Педько І. А.</b> КОНТУРИ ПОБУДОВИ СИСТЕМИ ЗБОРУ ЗОВНІШНЬОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА .....	39
<b>Пичугина Ю. В.</b> ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСА .....	41
<b>Редько М. С.</b> НАУКОВІ ПРИНЦИПИ ФІНАНСОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА .....	43
<b>Савченко А. А.</b> ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА .....	45
<b>Сасенко О. Р., Лахтіна Н. О.</b> ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ПОДАТКІВ У ФОРМУВАННІ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	49
<b>Сасенко С. Г., Залужний С. О.</b> СУТНІСТЬ, ЗНАЧЕННЯ ТА ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ДЛЯ МЕНЕДЖЕРА У КОНТЕКСТІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ .....	51

<b>Сілко І. М.</b> ПРОБЛЕМАТИКА ВЗАЄМВІДНОСИН В КООПЕРАТИВНОМУ АГРАРНО-ПРОМИСЛОВОМУ ФОРМУВАННІ.....	53
<b>Синьова Н. О.</b> ЗАГРОЗИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА .....	55
<b>Синьова О. О.</b> УПРАВЛІННЯ КАДРОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА .....	58
<b>Соломчук Л. М.</b> ЕФЕКТИВНІСТЬ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ М'ЯСНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ.....	61
<b>Замкова Н. Л., Софійчук І. Г.</b> ОРГАНІЗАЦІЯ ОПЕРАЦІЙ З ІМПОРТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТА МОЖЛИВІСТЬ ЇХ ПОКРАЩЕННЯ.....	63
<b>Тиченко О. І., Калінін А. М.</b> МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	66
<b>Чех Н. О.</b> АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «КОРПОРАТИВНА БЕЗПЕКА».....	68
<b>Шевчук Ю. В., Іщенко С. В.</b> ЗАГАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТЕХНІЧНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ.....	72
<b>Шелінговська І. І.</b> ІННОВАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЙОГО СКЛАДОВІ.....	74

## **СЕКЦІЯ 5. РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА**

<b>Васильконова Е. О.</b> ТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ІМІДЖУ РЕГІОНУ В СИСТЕМІ РЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ.....	78
<b>Гусак В. Г.</b> ПЕРСПЕКТИВИ КЛАСТЕРИЗАЦІЇ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ЧЕРКАЩИНИ.....	80
<b>Камінська О. В.</b> НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЇ КЛАСТЕРІВ.....	84
<b>Krupin V.E., Maksymenko A.O.</b> PRINCIPLES FOR IMPROVEMENT OF REGIONAL PROGRAMS OF RURAL DEVELOPMENT.....	87
<b>Лук'янов В. І.</b> ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА РЕГІОНІВ УКРАЇНИ.....	89
<b>Rukhaia-Mosemgvlishvili N. KH.</b> EUROPIAN AGRICULTURAL POLICY AND ITS EFFECTIVENESS IN DEVELOPING COUNTRIES ON EXAMPLE OF THE GEORGIA.....	91
<b>Петченко М. В.</b> КОРЕЛЯЦІЙНИЙ АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ ТА ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРА ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	95
<b>Пустовар В. В.</b> ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНИХ ЗАВДАНЬ СТРАТЕГІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ.....	98
<b>Тарадай В. Н.</b> ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА РІВЕНЬ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ.....	101

<b>Матвійчук Л. Ю., Тищук І. В.</b> АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	103
<b>Финагіна О. В.</b> ВОЗМОЖНОСТІ ІНСТРУМЕНТАРІЯ ФОРСАЙТ В ОЦЕНКЕ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛА.....	106
<b>Харлан С. А.</b> ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНУ: СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ.....	107
<b>Холодюк О. Л.</b> ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДГРУНТЯ ФАКТОРІВ ВИНИКНЕННЯ ПРОСТОРОВОЇ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ ЦІН.....	110
<b>Цумбек Е. В.</b> ОСОБЕННОСТИ СОВРЕМЕННЫХ НАЦИОНАЛЬНЫХ КОНЦЕПЦИЙ КЛАСТЕРИЗАЦИИ.....	112
<b>Шахова О. В.</b> УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ РЕГІОНУ.....	114
<b>Шедяков В. Е.</b> РЕГІОНАЛЬНИЙ УРОВЕНЬ РЕАЛИЗАЦИИ ПУБЛИЧНО-ПЕРСОНАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА В УСЛОВИЯХ УСИЛЕНИЯ ТЕНДЕНЦИЙ ФОРМИРОВАНИЯ ЭКОНОМИКИ ЗНАНИЙ.....	116
<b>Щур О. М.</b> СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ (СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ).....	120

## **СЕКЦІЯ 6. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА**

<b>Сердюк Н. В.</b> ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ ЛИТЕЙНОГО ПРОИЗВОДСТВА И ПУТИ ИХ РЕШЕНИЯ.....	124
<b>Стасюк В. В.</b> КОНТРАКТИ НА ОБСЛУГОВУВАННЯ ЯК ФОРМА ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У КОМУНАЛЬНОМУ ВОДОПОСТАЧАННІ УКРАЇНИ.....	127
<b>Чернихівська А. В.</b> ЕКОНОМІЧНІ ІНСТРУМЕНТИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ.....	130

## **СЕКЦІЯ 7. ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА**

<b>Атаева Е. А.</b> ПРОБЛЕМЫ СТИМУЛИРОВАНИЯ ЭФФЕКТИВНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦИАЛА.....	133
<b>Бадах Ю. П.</b> АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БЕЗРОБІТТЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.....	136
<b>Бовсуновский А. В.</b> СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ СИСТЕМЫ МОТИВАЦИИ ПЕРСОНАЛА В ФАРМАЦЕВТИЧЕСКОЙ ОТРАСЛИ В УСЛОВИЯХ ИНТЕГРАЦИИ УКРАИНЫ В МИРОВОЕ ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПРОСТРАНСТВО.....	138
<b>Босак О. В.</b> ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОВЕДІНКИ УПРАВЛІНСЬКИХ КАДРІВ.....	141

інжиніринг», «Південтеплоенергомонтаж», «Авалон Інжиніринг», Українська інвестиційно-інжинірингова компанія, «Теплоелектропроект».

На прикладі західних інжинірингових компаній українські власники і топ-менеджери бачили суттєві стратегічні вигоди інжинірингу. Одночасно вони підходили до його організації з позиції стандартної процедури початку нового проекту. Тоді як суттєва віддаленість в часі результатів інжинірингу віддаляла сам факт отримання вигід та ставила власників перед вибором – самостійний розвиток як малого бізнесу з ризиком назавжди залишитися маленьким підприємством, або ставати додатком інвестора і знаходити з ним компромісні рішення щодо подальшого розвитку. Обидва варіанти не були 100% прийнятними для розвитку інжинірингу [5, с. 37].

Останнім часом дедалі більше почали застосовувати методології інжинірингу та реінжинірингу. Цей управлінський інструмент зарекомендував себе як засіб різкого поліпшення результатів діяльності підприємства. Йдеться, як правило, про перетворення основних бізнес-процесів і пов'язаних з ними організаційних структур, технології, методів роботи, інфраструктури, корпо-ративної культури. Досвід переконує, що реінжиніринг і протилежний йому інжиніринг, забезпечує не тільки значне зниження витрат, а й скорочення термінів роботи і підвищення її якості. Важливо, що при цьому забезпечується велика гнучкість в управлінні підприємством. Надання цих двох видів послуг допомагає істотно підвищити якість роботи в усіх основних сферах життєдіяльності компанії, зокрема таких, як постачання, науково-дослідницька робота, кадрова політика, планування виробництва, процес виробництва, управлінська звітність, маркетинг, обслуговування клієнтів тощо. Реінжиніринг є процесом, в якому повинні брати участь усі підрозділи підприємства з урахуванням їх специфіки.

#### ЛІТЕРАТУРА

1. Волинець Л.М. Суть та особливості реінжинірингу бізнес-процесів підприємства на сучасному етапі / Л.М.Волинець, В.П. Тимошук // [Економічна наука] . – № 7. – 2012. – С. 245-246.
2. Данченко О.Б. Інжиніринг бізнес-процесу управління персоналом в системі економічної безпеки / О.Б. Данченко, Ю.А. Поскрипко // Управління проектами та розвиток виробництва. – 2012. – № 3(43) 5. – С. 1-10
3. Квактун О.О. Світовий стан світового ринку інжинірингових послуг / О.О. Квактун, Я.О. Лисенко // Економічний простір. – 2013. – № 74. – С. 24-32/
4. Тараню Л.М. Організаційні засади проведення реінжинірингу бізнес-процесів підприємств / Л.М. Таранюк, О.М. Запорожченко // Механізм регулювання економіки. – 2011. – № 4 – С. 122-131
5. Мишин С. А. Инжиниринг, Россия 2012. Актуальные рекомендации [Электронный ресурс] / С. А. Мишин. – Режим доступа: <http://mishin-s.ru/>. – 4.10.2013. – С. 1-73/
6. Федулова Л.І. Стан та проблеми України в контексті розвитку ринків високотехнологічних товарів та послуг Л.І. Федулова // Наука та інновації. – 2009. – Т. 5. – № 3. – С. 40-48.

Коломієць Т. В.  
аспірантка кафедри фінансів та кредиту  
Вінницький національний аграрний університет  
м. Вінниця, Україна

#### СУТНІСТЬ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ

Дослідження у сфері інтелектуального капіталу підприємства нині перебувають під пильною увагою науковців, оскільки його ефективне використання є основою формування стійких конкурентних переваг. Але недостатність наукової бази створює перешкоди щодо можливості практичного використання інтелектуального капіталу на підприємствах різних галузей економіки.

В економіці України аграрний сектор залишається винятково важливою ланкою, яка визначає соціально-економічний стан суспільства та продовольчу безпеку держави. У 2013 р. частка аграрного сектора економіки у загальному обсязі валової доданої вартості всіх галузей економіки склала 9,3%, а обсяг агропромисловості у фактичних цінах становив 192,4 млрд. грн. Аграрний сектор економіки є локомотивом подальшого економічного розвитку нашої держави. Нині аграрний сектор відіграє ключову роль у процесах європейської інтеграції та в умовах імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Ці процеси вимагають трансформаційних змін аграрного сектору та його перехід на інноваційну модель розвитку, що є неможливим без ефективного використання інтелектуального капіталу.

Для ефективного управління та використання інтелектуального капіталу важливим аспектом є чітке окреслення категорійної системи даної концепції на різних рівнях економічної системи, зокрема на мезо- та мікрорівні. Актуальним питанням є формування чіткого понятійного апарату концепції інтелектуального капіталу в аграрній сфері.

Досить часто в науковій літературі поняття аграрного сектору зводиться до суто сільськогосподарського розуміння. Нині існують споріднені поняття (наприклад, сільське господарство, аграрне виробництво, сільськогосподарське виробництво, агропромисловий комплекс, аграрний сектор економіки), які характеризують той чи інший бік одного й того самого об'єкта вивчення, але використання їх не за прямим призначенням призводить до підміни цих понять.

Поняття сільське господарство трактується як галузь народного господарства, яка виробляє сільськогосподарську продукцію, включає рослинництво і тваринництво та первинну переробку продукції. Ця галузь забезпечує потреби населення в продуктах харчування і сировині для текстильної, взуттєвої, парфумерної і харчової промисловості, проте не охоплює всіх складових предмета економіка аграрного сектору [1, с. 5].

Як зазначає Ю. О. Кізілов [2], за радянських часів зазвичай використовувався термін «агропромисловий комплекс», оскільки за умов адміністративно-командної системи економіка поділялась на комплекси:

промисловий, агропромисловий, паливно-енергетичний тощо. Концепція агропромислового комплексу як єдиного цілого, що об'єднує всі галузі, пов'язані з виробництвом та переробкою сільськогосподарської продукції, складася в Радянському Союзі наприкінці 70-х – початку 80-х рр. XX ст.

Агропромисловий комплекс сформувався на основі міжгосподарської кооперації і відображає форму об'єднання аграрних і промислових галузей та їхніх підприємств на базі налагодження переважно прямих зв'язків. До складу АПК входять три основні сфери: 1) виробництво засобів виробництва для сільського господарства та його виробниче обслуговування; 2) власне сільське господарство; 3) заготівля, переробка, зберігання, транспортування і збут сільськогосподарської продукції [1, с. 5].

В Україні сьогодні частіше використовують термін «аграрний сектор економіки». Поняття аграрний сектор – це частина економіки країни, що виробляє продукти харчування та сировинні матеріали, для внутрішнього споживання або на експорт, де переважає населення, зайняте сільськогосподарською працею. Аграрний сектор включає всі аспекти: форми власності і господарювання; виробничі, господарські, управлінські, трудові та соціальні відносини; розподіл результатів господарської діяльності; переплетіння поселенського і господарського укладів на селі [1, с. 6].

На думку Н. Гончарук, аграрний сектор – це сукупність взаємопов'язаних галузей сільського господарства і функціонально пов'язаних обслуговуючих формуваль, які задовольняють потребу в більшості продуктів харчування і сировини для переробної промисловості, зорієнтованих на загальний результат – нарощування обсягів виробництва конкурентоспроможної продукції [3, с. 21–22].

На необхідності розмежування понять «агропромисловий комплекс» і «аграрний сектор економіки» наголошує І. Г. Сурай [4]. Як зазначає автор, в широкому розумінні аграрний сектор економіки охоплює всі підприємства України незалежно від форми власності і організаційно-правової форми, що виробляють сільськогосподарську продукцію й продукти її первинної переробки, та пов'язані з ними обслуговуючі підприємства, а також організації (установи), що здійснюють розробку та реалізацію державної аграрної політики. У вузькому розумінні його розглядають тільки як сектор економіки, що охоплює всі підприємства, що виробляють сільськогосподарську продукцію, здійснюють її первинну переробку, та обслуговують зазначені процеси.

Відповідно до трактування поняття аграрного сектору у Законі України «Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року» структуру аграрного сектору складають сільське та рибне господарство, харчова промисловість і перероблення сільськогосподарських продуктів [5].

Аграрний сектор України, базовою складовою якого є сільське господарство, є системоутворювальним у національній економіці, формує засади збереження суверенності держави – продовольчу та у визначених межах економічну, екологічну та енергетичну безпеку, забезпечує розвиток технологічно пов'язаних галузей національної економіки та формує соціально-економічні основи розвитку сільських територій [6].

Важливість питання формування та ефективного використання інтелектуального капіталу в аграрному секторі економіки все частіше

підкреслюється вітчизняними вченими. На даному етапі розвитку концепції інтелектуального капіталу досліджуються питання, пов'язані із визначення сутності даного поняття. Як зазначає Л. І. Курило [7], під інтелектуальним капіталом в аграрній сфері доцільно розуміти капітал, що формується людськими, інтелектуальними та інформаційними ресурсами аграрної сфери, а також природним та економічним потенціалом територій та регіонів, що в процесі свого руху створюють нову вартість. Дещо інше трактування даного поняття наводить Г. О. Білов, зазначаючи, що інтелектуальний капітал в АПК поєднує в собі менеджмент, виробництво продукції, науково-дослідницьку роботу, екологію та охорону навколишнього середовища, вміння розкриття творчого кадрового потенціалу серед усіх верств населення, механізації, автоматизації; ресурсо- та енергозберігаючі технології; біотехнології; спеціалізація та раціональна концентрація; прогресивні форми організації та оплати праці.

На нашу думку, інтелектуальний капітал в аграрному секторі економіки являє собою сукупність інтелектуальних ресурсів (знань, інформації, технологій, ноу-хау тощо), що виражені як в матеріальній, так і в нематеріальній формі, і в результаті використання яких створюється додаткова вартість товару аграрного виробництва.

#### ЛІТЕРАТУРА

1. Економіка сільського господарства: навч. посіб. / Збарський В. К., Бабієнко М. Ф., Кулаєв М. М., Снявська І. М., Хоменко М. П.; за ред. проф. В. К. Збарського. – К.: Агроосвіта, 2013. – 352 с.
2. Кізілов Ю. О. Державна кадрова політика в аграрному секторі економіки: проблеми формування та реалізації [Електронний ресурс] / Ю. О. Кізілов // Державне будівництво. – № 1 (ч. 2). – 2007. – Режим доступу до журналу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2007-1-2/doc/3/10.pdf>.
3. Гончарук Н. Т. Кадри аграрного сектора економіки України: формування і розвиток / Н. Т. Гончарук, С. М. Серьогін – Д.: ДРЦДУ, 2003. – 166 с.
4. Сурай І. Поняття державного управління аграрним сектором економіки України // 36. наук. пр. НАДУ / За заг. ред. В. І. Лутового, В. М. Князева. – К.: Вид-во НАДУ, 2003. – Вип. 2. – С. 259–270.
5. Закон України «Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року» від 18 жовтня 2005 р. № 2982-IV // Голос України. – 2005. – (16 листоп.).
6. Про схвалення Стратегії розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2013 р. № 806-р // Офіційний вісник України. – 2013. – № 83. – Ст. 3088.
7. Курило Л. І. Розвиток інтелектуального капіталу в аграрній сфері України: автореферат дис. на здобуття наукового ступеня д-ра екон. наук: спец. 08.00.03 «Економіка та управління національним господарством» / Л. І. Курило. – К., 2013. – 36 с.
8. Білов Г. О. Інтелектуальний капітал в системі економічних відносин агропромислових підприємств України: автореферат дис. на здобуття наукового ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами» / Г. О. Білов. – Херсон, 2009. – 23 с.

Наукове видання

**НОВА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА  
НА СВІТОВОМУ, ДЕРЖАВНОМУ  
ТА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНЯХ**

21-22 листопада 2014 року, м. Одеса

Збірник тез наукових робіт учасників  
Міжнародної науково-практичної конференції

**ЧАСТИНА II**

Підписано до друку 03.12.2014. Формат 60x84/16.  
Ум.-друк. арк. 8,37. Замовлення №1214-10. Ціна договірна.

Віддруковано з готового оригінал-макета.

Гарнітура Times New Roman.

Папір офсетний. Цифровий друк. Наклад 100 прим.

Надруковано у поліграфічному центрі:  
ГО «Центр економічних досліджень та розвитку»  
м. Одеса, вул. Велика Арнаутська, 17  
+38 066 649 13 14